No. 1963 Zaterdag 27 Augustus 1921. 38ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant Overzijde
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Wenschelijkheids Begrooting.

Eenig artikel.

Het is wenschelijk, dat in de Wet van den 29n. April 1921, *Staatsblad* N°. 698) (*Publicatieblad* 1921, N°. 21), houdende vaststelling van de koloniale huishoudelijke begrooting van *Curaçao* voor het diensjaar 1921:

1°. de volgende onderartikelen van artikel I verhoogd worden met de daarachter vermelde bedragen:

a. onderartikel 33 met	f. 6,500
b. onderartikel 114 met	8,000
c. onderartikel 121 met	3,700
d. onderartikel 133 met	5,000
e. onderartikel 134 met	8,000
f. onderartikel 135 met	10,800
g. onderartikel 136 met	8,000

2°. in artikel I de volgende nieuwe onderartikelen worden opgenomen:
a. Onderartikel 13*bis*. Bijdrage in de kosten van het Brionfeest f 2.500.
b. Onderartikel 92*ter*. Verdere deelneming in het aandeelenkapitaal der Cultuurmaatschappij der Nederlandsche Antillen. (Eerste termijn) f 50.000.
c. Onderartikel 100*bis*. Meubileering, enz. van de barakken op Mundo Nobo f 6.500.
d. Onderartikel 114*bis*. Verschillende uitgaven voor eene buitengewone algemeene reining van Willemstad f 15.000.

3°. In artikel II ook worden opgenomen de volgende onderartikelen: 13*bis*, 100*bis* en 114*bis*.

Zooals de afgetreden Gouverneur bij de ontwerp begrooting voor 1922 medegedeelde lag het in zijn voornemen een wenschelijkheidsbegrooting voor 1921 in te dienen waarbij o.a. kredieten aangevraagd zouden worden voor meubileering van de barakken op Mundo Nobo, herstelling van de landsgebouwen op St. Eustatius, aanschaffing van chemische brandbluschtoestellen, bouw van een armenhuis op St. Martin, aanschaffing van 2 boeien enz. op Saba, subsidie aan de Methodisten-gemeente op St. Martin in de kosten van verdere herstelling van haar kerkgebouw te Philipsburg en herstelling of wederopbouw van haar kerkgebouw te Koolbaai en verschillende uitgaven voor een buitengewone algemeene reiniging van Willemstad.

De Minister van Koloniën deelde echter mede, o.a. bij zijne missives van 29 April 1921, 10de Afd. N°. 112/182 en van 6 Mei 1921, Afd. Kabinet N°. 85/190, dat er niet alleen naar gestreefd moet worden om de overschrijding van begrootingskredieten tot de uitzonderingen te doen behooren, maar dat tevens een overschrijding niet het gevolg mag zijn van *nieuwe* maatregelen of van besluiten welke een vermeerdering van uitgaven zullen tengevolge hebben, tenzij de omstandigheden het onverwijld treffen van den maatregel of het nemen van een besluit onvermijdelijk maken en daaromtrent zoo mogelijk vooraf met den Minister van Koloniën overeenstemming is verkregen. Verder wees Minister de Vries er opnieuw op dat de vooruitzichten voor 's Rijks schatkist van dien aard zijn, dat de grootst mogelijke beperking bij het doen van uitgaven diende te worden in acht genomen. In dit verband meende ondergeteekende die werken, die eenigszins uitstel gedoogden, van deze wenschelijkheidsbegrooting te moeten afvoeren en verder de verschillende uitgaven voor 1921, voor zoover dit mogelijk en doenlijk was, aan een ernstige raming te onderwerpen en nader aanvullingskredieten aan te vragen wanneer bleek dat de uitgetrokken bedragen onvoldoende waren.

Deze overwegingen waren voor ondergeteekende aanleiding deze wenschelijkheidsbegrooting in te dienen, waarbij hij voornamelijk kredieten aanvraagt voor uitgaven die naar zijne meening beslist noodzakelijk zijn en die grootendeels een gevolg zijn van nieuwe maatregelen zijn.

De finantieele resultaten van het eerste halfjaar waren van dien aard dat ondergeteekende meent te mogen verwachten dat ondanks deze voorgestelde uitgaven de lasten van het Moederland in werkelijkheid niet hooger zullen zijn dan de geraamde bij de ontwerp begrooting voor 1921.

De uitgaven bij de begrooting geraamd voor het dienstjaar 1921 op f 2.651.000 bedroegen tot ultimo Juni f 1.200.000. De ontvangsten bedroegen f 88.000 meer dan de helft der raming.

Hoewel nog eenige belangrijke overschrijdingen, die geheel onvermijdelijk waren, hebben plaats gehad en waarvoor ondergeteekende meent het oordeel van den Raad niet meer te moeten inwinnen, waar die uitgaven reeds voldongen feiten zijn, zal o.a. bij Openbare Werken in enkele opzichten dit jaar belangrijk bespaard worden, a.o.:
door het niet bouwen van het tolkantoor f 40.000.
door het niet bouwen van 2 ziekenzalen bij de polikliniek f 14.000.
traktement van den ingenieur over 9 maanden f 4.500.
traktement van een opzichter f 4.000.

Toelichtingen bij de voorgestelde posten.

1°. *sub a* (onderartikel 33). Voor het dienstjaar 1921 is toegestaan f 6.500, hiervan was op 1° Juli j.l. verbruikt f 5.783. Op 1°. Juli 1921 waren in het gesticht opgenomen of aan de St. Vincentius-stichting toegewezen 58 kinderen, waarvoor een vergoeding moet worden verleend over het laatste halfjaar ad 58×184×f 0,50 f 5.336

Voor de verzorgers uit te keeren gedurende het 2e halfjaar	1.400
Voor mogelijk nog toe te wijzen kinderen	481
Reeds uitgegeven	5.783
	f 13.000

Zoodat een nader krediet van f 6.500 noodzakelijk blijkt.

1°. *sub b.* (Onderartikel 114). De Koloniale Raad verminderde bij amendement op de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1921 werd vastgesteld, dezen post van f 18,000 tot f 10,000 met de bedoeling den ophaaldienst van het huisvuil te doen staken.

Hoewel dit amendement in Nederland overgenomen werd kon Gouverneur Helfrich niet besluiten dien dienst te staken en werd ook bij de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1922 werd vastgesteld, deze post werderom op f 18.000 gebracht.

De redenen waarom niet tot staking werd overgegaan en de wenschelijkheid van den ophaaldienst werden zoowel in de Memorie van Toelichting als in de Memorie van Antwoord op laatstbedoeld ontwerp uitvoerig uitengezet.

Ondergeteekende acht den ophaaldienst op dezelfde gronden als in die stukken ontwikkeld, onmisbaar en hoopt dat de Koloniale Raad geen bezwaar zal maken alsnog de benoodigde gelden voor 1921 toe te staan.

1°. *sub c.* (Onderartikel 121). De gezondheidstoestand liet in het afgeloopen halfjaar op Aruba veel te wenschen over. Verder is na de opening van het R.K. hospitaal op Aruba gebleken dat de oorspronkelijke raming ad f 1.200 voor Vergoeding voor verpleging en begrafeniskosten van onvermogenden, daaronder begrepen de gevangenen en het politiepersoneel, veel te laag is. Immers, maakten, volgens verklaring van den geneesheer te Aruba, vele personen, die werkelijk verpleging in een hospitaal noodig hebben, van het zeer gebrekkige en onvolledige gouvernementshospitaaltje geen gebruik en worden zij thans in het zooveel beter ingericht gasthuis behandeld.

1°. *sub d.* (Onderartikel 133). Voor het onderhoud van straten en wegen in het stadsdistrict is het toegestane bedrag onvoldoende. Het krediet ad f 6.000 is dan ook op de ontwerp-begrooting voor 1922 gebracht op f 8.000 terwijl in 1920 werd uitgegeven f 12.560. Dit jaar zal, in verband met de hooge werkloonen en groote noodzakelijke herstellingen tengevolge van het drukke autoverkeer, noodig zijn een bedrag van f 11.000.

1°. *sub e.* (Onderartikel 134). Bij de begrooting voor 1920 was een bedrag van f 2.000 toegestaan voor het oververven van de gebouwen van de quarantaine-inrichting aan de Caracasbaai. Dit bedrag bleef in dat jaar ongebruikt maar in 1921 werd met de uitvoering van dit werk een aanvang gemaakt.

Bij het uitvoeren van het werk bleek dat veel houtwerk geheel vergaan was. De totaal uitgaven zullen f 8.000 bedragen. Teneinde het werk voort te zetten wordt thans dit krediet aangevraagd.

1°. *sub f.* (Onderartikel 135). De aangevraagde verhooging van het bij dit artikel toegestane krediet met f. 10.800 is bestemd voor:

inrichting van de bovenverdiepingen van het postkantoor tot eene Openbare Leeszaal, enz (a)	f 800,—
aankoop of aanbouw van een gebouw voor Armenhuis op St. Martin (b)	6 000,—
aanschaffing van twee boeien met ankers en kettingen en aanlegkosten daarvan aan de Fortbaai en de Ladderbaai op Saba (c)	4 000,—
	10 000,—

(a) De woning boven het postkantoor is aangewezen om daarin de Openbare Leeszaal. de boekerij en de Inspectie van het onderwijs onder te brengen. Teneinde die woning hiervoor geschfkt te maken moeten daarin eenige veranderingen worden aangebracht terwijl tegelijkertijd het gebouw van binnen en van buiten eenigszins zal moeten worden opgeknapt. De kosten van dit werk worden geschat op f 800.—.

(b) Het armenhuis op St. Martin verkeert in bouwvalligen toestand. Het dak laat zeer veel regenwater door. Herstellingen zijn niet meer mogelijk, daar het hout geheel verrot is. Het ligt in de bedoeling een ander daarvoor geschikt pand, aan te koopen. als dat mogelijk is, of anders een nieuw gebouwtje, op zoo eenvoudig mogelijke wijze, op te trekken.

(c) De paketschoeners, die vaak slechts even te Saba moeten aanleggen, verliezen zeer veel tijd als zij telkenmale hun anker moeten laten vallen en het daarna uit groote diepte weer moeten ophyschen. Vaak laden en lossen zij dan ook zeilende. Daaraan zijn echter bezwaren verbonden. Voorgesteld wordt om een boei aan de Fortbaai en een aan de Ladderbaai aan te leggen. De boeien moeten tevens dienen ter bevordering van de veiligheid van de scheepvaart gedurende den orkaanstijd.

1o. *sub g.* (Onderartikel 136. De post arbeidsloonen, materialen en steenkolen voor en onderhoud van de baggertoestellen met bijbehoorende onderlossers en vaartuigen, waarvoor een bedrag van f 12 000,— toegestaan is, zal met f 8.000,— verhoogd moeten worden.

De belangrijke overschrijding moet gezocht worden in het feit, dat de zandzuiger reeds meer dan een jaar geleden op het droge is gebracht voor grondige herstellingen.

2o. *sub a.* (Onderartikel 13*bis*). De Curaçaosche handelsstand meende den 100jarigen sterfdag van den beroemden Admiraal Louis Brion op 27 September a. s. niet onopgemerkt te mogen laten voorbijgaan en vormde uit zijn midden een commissie om gelden in te zamelen ten einde aan dat voornemen gevolg te kunnen geven. Waar de herdenking van dezen Curaçaoschen held, die in den Venezolaanschen onafhankelijkheidsoorlog zulk een onbaatzuchtige rol heeft gespeeld en alles heeft opgeofferd voor de vrijheid van Venezuela, behalve als een daad van pieteit en hulde aan den grooten landgenoot ook is te beschouwen als een schakel in de vriendschapsbanden, die kort geleden tusschen die Republiek en Nederland, dus ook Curaçao, met buitengewone hartelijkheid weder zijn aangeknoopt, meende de afgetreden Gouverneur Helfrich aan dat plan allen steun te kunnen beloven, met toezegging van een eventueele bijdrage uit de Koloniale kas. Ter uitvoering hieraan wordt dit krediet aangevraagd.

2°. *sub b.* (Onderartikel 92*ter*). De Cultuurmaatschappij der Nederlandsch Antillen heeft, zooals reeds is medegedeeld bij de memorie van Antwoord op de ontwerp-begrooting voor het dienstjaar 1922, aan Zijne Excellentie den Minister van Koloniën finantieelen steun verzocht. Teneinde stopzetting van het bedrijf te voorkomen werd onmiddelijk ingevolge K. B. dd. 22 Maart 1921, N°. 15, een bedrag van f 15,000 onder hypothecair verband verstrekt.

De Minister heeft dit voorstel in gunstige overweging genomen om de volgende redenen:

Het beheer der Cultuurmaatschappij is steeds in goede handen geweest en het bedrijf staat er, uit een landbouwkundig oogpunt beschouwd, gunstig voor. De opzet van het bedrijf, het stichten van een katoenplantage, heeft men moeten verlaten, omdat de ondervinding leerde, dat aan den verbouw van katoen op St. Eustatius door de klimaatsomstandigheden, te groote risico is verbonden. Als tusschenvrucht zal katoen nog wel, doch op kleiner schaal dan oorspronkelijk bedoeld was, verbouwd worden. Het bedrijf is toen omgezet in een sisal-bedrijf en de ondervinding heeft reeds geleerd, dat de sisal op het eiland zeer goed groeit en een product levert dat uitstekend met dat van andere streken kan concurreeren. Deze omzetting heeft aan de maatschappij natuurlijk geld gekost. Het bedrijf staat er thans gunstig voor.

Het moeilijkste werk, als het gereedmaken van den bodem, het aanleggen van wegen, stichten van arbeiderswoningen en van de fabriek, is thans achter den rug en voor het vervolg behoeft slechts aandacht geschonken te worden aan het onderhoud en de gewenschte uitbreiding van het bedrijf. Uit de door die maatschappij overgelegde begrooting, die zeer voorzichtig is geraamd en die naar 'sMinisters meenig den toestand juist weergeeft, blijkt dat voor voorzetting van het bedrijf een bedrag van f 105 000, — noodig is. Daarbij is nog een bedrag noodig voor noodzakelijke verdere bouw van arbeiderswoningen, zoodat gemeend wordt, dat met een totaal bedrag van f 150 000,—de Maatschappij rendeerend gemaakt kan worden.

Het bedrijf der Maatschappij is voor de welvaart van het eiland St. Eustatius van overwegend belang. In de oorlogsjaren is dit reeds duidelijk aan het licht gekomen en in volgende jaren, wanneer het bedrijf nog uitgebreid kan worden, zal dat nog in sterker mate het geval zijn. Aan vele arbeiders, thans ongeveer 250, wordt geregeld werk verschaft en bij uitbreiding van het bedrijf zal dat aantal nog aanzienlijk grooter worden.

Deze arbeiders verdienen een goed loon, zij kleeden en voeden zich goed en zijn daardoor de kern van een rustige, goedgezinde bevolking. Uit talrijke in den laatsten tijd door den directeur der Maatschappij van geëmigeerde arbeiders ontvangen brieven is gebleken, dat velen weer willen terugkeeren, wanneer zij door de Maatschappij aan werk geholpen kunnen worden. Ook dat wijst op het groot belang, dat het eiland bij een groot en goed geleid sisal-bedrijf heeft.

Ten opzichte van de beide door de Maatschappij gedane voorstellen nl.: overname van het geheele bedrijf of verdere deelneming in het aandeelenkapitaal, wordt door den Minister aan het laatstgenoemde de voorkeur gegeven. Hij meent dat een bedrijf als het hier bedoelde meer kans op slagen biedt wanneer het door particulieren gedreven wordt, dan wanneer het een Gouvernementsbedrijf zoude zijn. De ondervinding heeft geleerd — hierbij wordt gedacht aan het Gouvernementsbedrijf Slootwijk in Suriname — dat aan de exploitatie van een Gouvernementsbedrijf groote bezwaren verbonden zijn.

In verband met het bovenstaande meende hij het voorstel tot het nemen van 150 nieuwe aandeelen, te verdeelen over drie jaren en met afstempeling der reeds uitgegeven aandeelen, in gunstige overweging te moeten nemen. Op grond van het vorenstaande, waarmede ondergeteekende zich vereenigen kan, wordt hierbij de eerste termijn voor de verdere deeneming in het aandeelenkapitaal der Cultuurmaatschappij der Nederlandsche Antillen voorgesteld.

2° *cub c.* (Onderartikel 100*bis*). Het aangevraagde krediet van f 6 500,— is bestemd voor het aankoopen van meubels, beddegoed, serviezen, keukengerei, enz, voor de barakken op Mundo Nobo, die kort geleden gereed

zijn gekomen, zoomede voor het aanbrengen van eene electrische verlichting, in die barakken. Het aangevraagde bedrag moet echter meer als een globale raming worden beschouwd, aangezien nog niet met zekerheid kan worden opgegeven, welke de werkelijke uitgaven zullen zijn. Door het aanschaffen slechts van het hoogstnoodige en betrachting van de meeste zuinigheid zal gepoogd worden de uitgaven zoo laag mogelijk te houden en overschrijding van het aangevraagde krediet te vermijden.

2° *sub d.* (Onderartikel 114*bis*.) In het Voorloopig Verslag op de ontwerp-verordening, houdende bepalingen ter bestrijding van besmettelijke ziekten, werd door Uwen Raad het Bestuur in overweging gegeven om, nu de kolonie omgeven schijnt van plaatsen, waar besmettelijke ziekten voorkomen, zoo spoedig mogelijk een degelijke schoonmaak en opruiming te doen houden in Willemstad.

Ingevolge het door den afgetreden Gouverneur O. L. Helfrich bij de Memorie van antwoord op genoemd Verslag toegezegde, wordt thans bij Uwen Raad voor het bovengenoemd doel een krediet aangevraagd.

Bij het stellen van het bedrag der raming van dit krediet op f 15 000, is van de veronderstelling uitgegaan, dat van de zijde van het republiek in het algemeen het Bestuur alle medewerking zal ontvangen, waar het hier zeer zeker een groot algemeen belang betreft.

Uitdrukkelijk moet ondergeteekende echter nogmaals vast stellen, dat het aangevraagde bedrag van f 15 000, — meer als een stelpost moet worden beschouwd, daar het voor den Openbaren Gezondheidsdienst onmogelijk is gebleken de kosten van de te houden buitengewone algemeene reiniging te ramen.

De reiniging zal, behalve de groote schoonmaak op de werven, opslagplaatsen en winkels, en de ratten-uitroeiing in het algemeen, ook omvatten: het opruimen van groote hoeveelheden leege blikken en vuil, die zich op de vele openliggende terreinen in en nabij de stad bevinden en het verwijderen van vuilnis uit sloppen, stegen en woningen in de achterbuurten, dat zich in den loop der tijden daarin mocht hebben opgehoopt.

Willemstad, den 18n. Augustus 1921
De waarnemende Gouverneur van Curaçao,

J. B. GORSIRA.

Onderwijsverordening

Derde Nota van Wijzigingen.

1. Na artikel X wordt een nieuw artikel X*bis* ingevoegd, luidende:
„In het tweede lid van artikel 19 der Onderwijsverordening 1907 wordt het woord „besluit" vervangen door "verordening"."

2. Artikel XXXIII, zooals gewijzigd en aangevuld bij Nota van Wijzigingen N° 11 tot 17, alsmede bij de Tweede Nota van Wijzigingen N° 5 tot 7, wordt gelezen als volgt:

Artikel XXXIII.

De artikelen 2 en 3 van het Koninklijke besluit van den 23n. Juli 1913, N° 45 (P. B. 1913 N° 47) worden ingetrokken en vervangen door twee nieuwe artikelen, luidende:

Artikel 44.

1. De uitkeering, ingevolge het vorige artikel aan de besturen van bijzondere lagere scholen toe te kennen, wordt voor elken onderwijzer of kweekeling gesteld op het bedrag der bezoldiging, waarop hij aanspraak zou hebben gehad, indien hij in dezelfde hoedanigheid als onderwijzer of kweekeling bij het openbaar onderwijs werkzaam was geweest. De bezoldiging wordt vermeerderd met de toelagen, die aan onderwijzers bij het openbaar onderwijs worden toegekend wegens het bezit van akten of wegens het optreden als hoofd eener school, met uitzondering van hen, die optreden als hoofd eener school in de buitendistricten van Curaçao, voor welke onderwijzers de toelage zal bedragen f 200,— per jaar, wanneer de school meer dan 100 leerlingen telt en f 150,— per jaar, wanneer de school 100 of minder leerlingen telt.

2. De uitkeering voor onderwijzers in het bezit van de akte van bekwaamheid als hoofdonderwijzer heeft slechts plaats:

a. voor scholen met acht of meer leerjaren in het stadsdistrict van Curaçao voor één onderwijzer als hoofd der school en voor één onderwijzer van bijstand;

b. voor andere scholen in het stadsdistrict van Curaçao voor één onderwijzer als hoofd der school;

c. voor scholen met acht leerjaren in het stadsdistrict van een der eilanden buiten Curaçao voor één onderwijzer als hoofd der school;

waarbij voor de termijnsverhoogingen alleen de dienstjaren in het bezit van genoemde akte medetellen.

3. Voor de meerdere onderwijzers in het bezit van de akte van bekwaamheid als hoofdonderwijzer, werkzaam aan de scholen genoemd in het vorige lid, alsmede voor dergelijke onderwijzers, werkzaam aan andere, dan de in het vorige lid genoemde scholen, komt voor de berekening der uitkeering ten hoogste het bezit der akte van bekwaamheid als onderwijzer der derde klasse in aanmerking, zullende voor het bezit der akte van bekwaamheid als hoofdonderwijzer een toelage naar reden van f 300,—'s jaars worden genoten.

4. Voor de onderwijzers vierde klasse, in het bezit van een bewijs van toelating, bedoeld in het vierde lid van artikel 58 dezer verordening, wordt f 800,— per jaar uitgekeerd.

5. Indien een onderwijzer of kweekeling in den loop van het jaar in dienst wordt gesteld, tengevolge van afgelegd examen aanspraak op hooger uitkeering doet ontstaan, tengevolge van ontslag of vertrek de school verlaat of overlijdt, wordt de uitkeering berekend naar den in dit artikel aangegeven maatstaf, in evenredigheid van het aantal volle maanden, die hij in dat jaar aan de school verbonden is geweest.

6. Ter tegemoetkoming in de kosten van het stichten, verbouwen of aankoopen van schoollokalen en het aanschaffen van meubelen wordt per jaar uitgekeerd:

voor scholen van	40— 90	leerlingen	70,—
„ „ „	91—140	„	110.—
„ „ „	141—190	„	150,—
„ „ „	191—240	„	190,—
„ „ „	241—290	„	230,—
„ „ „	291—340	„	270,—
„ „ „	341— en meer		300,—

7. De uitkeering krachtens het bepaalde in het eerste en zesde lid wordt toegekend met ingang van den eersten der maand, waarin een begin wordt gemaakt met het onderwijs op de school, die voor een uitkeering in aanmerking komt.

8. De uitbetaling van de uitkeering geschiedt aan het einde van elke maand op den grondslag van het voor het voorafgaande dienstjaar daarvoor vastgestelde bedrag. Mogelijke verschillen tusschen dit bedrag en de som, waarop overeenkomstig het vierde lid van artikel 43 aanspraak kan worden gemaakt, worden verrekend, nadat die som zal zijn bepaald.

Artikel 45.

1. Het onderwijzend personeel, dat aan een bijzondere lagere school, die voor de uitkeeringen, bedoeld in het eerste en zesde lid van artikel 44 in aanmerking komt, verbonden moet zijn, wordt bepaald op:

a. voor de scholen in het stadsdistrict op Curaçao: één op elk getal van ten hoogste vijftig leerlingen;

b. voor de overige scholen: één op elk getal van ten hoogste tachtig leerlingen.

2. De onderwijzers, die behalve het hoofd der school, op grond van het vorige lid aan een school werkzaam zijn, moeten tenminste de akte van bekwaamheid als onderwijzer der vierde klasse bezitten, terwijl hoogstens de helft van het onderwijzend personeel kweekeling mag zijn.

3. Wanneer aan een bijzondere lagere school, die aanspraak kan maken op uitkeering uit de koloniale kas, meer onderwijzers verbonden zijn dan het eerste lid van dit artikel voorschrift, kunnen voor het ontvangen van uitkeering hoogstens zooveel onderwijzers in aanmerking komen, als er volgens het bepaalde in artikel 28 dezer verordening minstens aan een openbare school werkzaam moeten zijn.

Toelichting van de Derde Nota van Wijzigingen.

Ondergeteekende biedt Uwen Raad een Derde Nota van Wijzigingen van de Verordening tot wijziging van de Onderwijsverordening (P. B. 1907 No. 5) aan, teneinde te voldoen aan de opdracht van Z. E. den Minister van Koloniën vervat in een den 26n. Juli 1921 ontvangen telegram, luidende:

„In ontwerp uitkeering bijzonder „onderwijs mag onderscheiding ge„huwden ongehuwden vervallen (.) Ver„zoeke bezoldigingsbedragen artikel „vierenveertig gelijkstellen die voor „openbare onderwijzers overeenkomstig rangen."

Daar artikel XXXIII van het ontwerp reeds verschillende wijzigingen onderging, heeft ondergeteekende om het ontwerp niet nog ingewikkelder te maken, de tekst van dat artikel, zooals het thans zou moeten luiden, in zijn geheel doen drukken.

Van deze gelegenheid is tevens gebruikgemaakt om een verbetering voor te stellen, die verband houdt met het in de vorige Nota van Wijzigingen aanvaarde beginsel, de schoolgeldheffing bij verordening te regelen; daardoor vervalt het in den achtsten en negenden regel van die nota onder **3** voorgestelde.

***

Naar het voorbeeld van de Surinaamsche regeling is in de verordening vastgelegd, dat de uitkeering zal geschieden naar de bezoldigingen en toelagen der openbare onderwijzers en kweekelingen, zooals die bepaald zijn bij besluit van 16 Augustus 1918 (P. B. No. 48), zooals gewijzigd bij besluit van 13 Augustus 1919 (P. B. No. 56), en bij besluit van 30 Juli 1919 (P. B. No. 52.)

Het ligt in de bedoeling zoo spoedig mogelijk een wenscheiijkheidsbegrooting in te dienen ter verhooging van artikel 75 van de loopende begrooting met het bedrag, dat de gelijkstelling, zooals Z. E. de Minister van Koloniën die thans wenscht te zien toegepast, meer zal vorderen dan daarvoor is uitgetrokken.

Willemstad, den 19n. Augustus 1921.

De waarnemende Gouverneur van Curaçao.

J. B. GORSIRA.

INGEZONDEN.

Mijnheer de Redacteur.

Vergun mij naar aanleiding van het ingezonden stuk van den Heer de Waal, Landbouwkundig adviseur, van 9 Juli l.l. en uw daarbij gegeven onderschrift, plaatsruimte voor het volgende. Bij voorbaat mijn dank.

Als eenerzijds gezegd wordt, dat verbetering van den landbouw op 't eiland Curaçao onmogelijk blijkt te zijn de Landbouwkundige vol desillusie de Kol. heeft verlaten, en anderzijds de Heer de Waal een hoopvolle, ja laat me zeggen een bijna optimistische toon laat hooren over de te overwinnen landbouwkundige moeilijkheden voor Curaçao, geeft me dit aanleiding om eenige opmerkingen te maken, temeer daar de Heer Dussel niet meer in de Kol. tegenwoordig is.

De heer de Waal begint met op den voorgrond te plaatsen een structuurverbetering ter verhooging van het waterhoudendvermogen en een aanvulling van de ontbrekende plantenvoedende stoffen, twee factoren ter verhooging van het produceerend vermogen van den bouwgrond. Natuurlijk ben ik ten volle met den Heer de Waal eens dat dit zeer zeker een eerste eisch is om tot verbeteringen te geraken, doch bij een oppervlakkige lezing maakt

dit allicht den indruk dat het middel ter verbetering tamelijk eenvoudig is. En bovenal zal de vraag spoedig worden opgeworpen: dat de heer Dussel nimmer op dit idée kwam na zoolang verblijf in de kolonie.

Doch niet alleen de Heer de W. doch ook de Heer Dussel heeft zijn aandacht op deze punten gevestigd en heeft zijn meening omtrent structuur verbetering, bemesting en verbouw van bepaalde gewassen in plaatsen met weinig neerslag als Curaçao, vastgelegd in een studie over „Dry farming."

Zeer tot mijn spijt heb ik geen gegevens voorhanden over proeven die de Heer Dussel in deze richting nam. Dat deze genomen zijn is zeer waarschijnlijk als ik lees in genoemde studie:

„Van veel meer en van zeer groot belang voor Curaçao is de dry farming met toepassing van „intertillage", d. w. z. voorturende bewerking van den grond tusschen het gewas gedurende den groei met daarvoor geschikte werktuigen. Vanzelf spreekt dat steeds goed ploegen moet voorafgaan om zooveel mogelijk regenwater op te vangen. Als men weet hoeveel water hier soms van den harden grond wegstroomt en verloren gaat, dat niet zou gebeuren als de grond goed was geploegd, dan behoeft men niet te vragen of die bewerking kosten en moeite loont. Veel water dat door de dammen niet wordt tegengehouden, zou dan door den grond worden opgenomen en regelmatig verdeeld."

Dit om de mogelijke voorstelling weg te nemen als zou nu voor het eerst de aandacht op dit punt gevestigd zijn.

Mag het middel ter verbetering hier eenvoudig schijnen in werkelijkheid zal het dit niet zijn. Want naast de twee genoemde zaken die in de eerste plaats een correctief behoeven staan meerdere en vloeien meerdere uit voort. Het is niet alleen verbetering van de structuur, maar ook hoe die moet worden aangebracht.

Niet alleen mestaanwending maar ook welke en wordt met de aanbrenging van deze verbeteringen de rentabiliteit van het gebruikte kapitaal mogelijk gemaakt. Denk voorts aan het arbeidsvraagstuk, ligging der gronden, transport enz en men zal inzien dat succes zal afhangen van verschillende omstandigheden die we vereenigd dienen te overwegen.

In hoeverre het „Curaçao geval" hopeloos is, of wel in korten tijd op te lossen is, kan ik niet beoordeelen, daar ik niet met alle omstandigheden op Curaçao bekend ben.

De Bovenwinden schijnen meer in overeenstemming te zijn met plaatsen waar de Heer de W. werkte.

Trouwens het jaar '20, was hier zoowel als te Curaçao abnormaal droog. Intusschen heeft de proeftijd reeds bewezen dat de verbouw van katoen, zoete aardappelen, yams enz, hier zeer wel mogelijk is en in normale omstandigheden loonend kan zijn, hoewel ik overtuigd ben dat het produceerendvermogen door een betere grondbewerking en mestaanwending nog aanmerkelijk verhoogd kan worden. Bodemonderzoek en bemestingsproeven zullen zeer zeker ook voor de Bovenwinden van niet te miskennen waarde zijn. Door de langdurige droogte gedurende de eerste tijd van mijn verblijf zijn nog geen proeven van beteekenis genomen kunnen worden. Voor bodem onderzoek enz. verstaat de Landbouwkundige zich met het Departement van Landbouw te Suriname, wat evenwel niet wegneemt, dat ook ik den Heer de Waal dankbaar ben voor zijne belangstelling en zijne bereidwilligheid zeer op prijs stel.

Hoogachtend

G. v. d. PLAATS
Ass. Landbouwkundige.

St. Martin 10 Aug. '20.

Berichten uit de Kolonie.

H. M. de Koningin.

Woensdag a. s. viert H. M. de Koningin hoogst derzelver 41 sten verjaardag. Van harte sluiten wij ons aan bij de gelukwenschen door millioenen Harer trouwe onderdanen geuit, en hopen, dat Gods rijkste zegen Haar persoonlijk en huiselijk leven doe overvloeien van geluk, Haar Koninkrijk, Bezittingen en Koloniën laten genieten van de zoetste vruchten des vredes, van voorspoed, bloei en welvaart. Dat Hare Regeering onder Gods almogende bescherming tot zegen zij van land en volk tot glorie van Haar Naam en Stam.

De Feestcommissie heeft met een rijk program gezorgd voor gepaste feestvreugde onder het volk. Wij wenschen de Commissie het meest volledig succes en vertrouwen, dat ook de openbare bioscoopvertooning Harer Majesteit waardig zij en een gepaste ontspanning voor heel ons volk.

Zaterdagavond viert de Groep Ned. Antillen van het A. N. V. Harer Majesteits verjaardag in het Kransgebouw; het schitterendst succes zij haar toegewenscht en algemeene deelneming van haar leden.

welkom!

Met de *Prins der Nederlanden* worden dezer dagen hier verwacht de Zeereerw. Heer Pastoor L. VAN HEGELSOM en twee Eerw. Zusters van Schijndel. De Eerw. Zusters komen juist op tijd om met 1 October a. s. het Gesticht voor verwaarloosde Meisjes op Sta Rosa te beginnen.

De Nieuwe Gouverneur.

De Katholieke Illustratie en De West-Indische Gids publiceerden het portret van Z. Exc. Mr. N. J. L. BRANTJES, een flinke, open figuur, die vertrouwen inboezemt.

Mevr. de Wed. J. H. M. Ellis. ✠

Onze oprechte deelneming betuigen wij hier openlijk aan de geachte Familie Ellis, op het onverwachts zoo zwaar getroffen door het smartelijk verlies harer Moeder.

Gelukkig de Familie waar een Moeder zoo hoog in eere is; gelukkig de Moeder, door hare kinderen omringd als door een eerekroon.

Mevrouw ELLIS was een waardige Christen vrouwe, die ten volle genoten heeft van de degelijke opvoeding aan hare kinderen gegeven. Zij allen waren haar eer en haar glorie: een Priester, een Religieuse, een Dokter, een Advocaat, een algemeen geacht koopman en drie brave dochters, een voorbeeld van huiselijk verkeer en diepen Godsdienstzin.

De buitengewone belangstelling bij de begrafenis harer Moeder zij de zwaar beproefde familie ten troost. Mama leeft bij God, vereenigd met haar man, haar jeugdigen Levietenzoon en verdere teer beminde familie.

R. I. P.

U. S. Denver.

Deze Amerikaansche kruiser 2de klasse, een zusterschip van *Des Moines*, in 1902 te water gelaten, bezocht ons Zondagmiddag en schrikte ons onverwacht op door zijn saluutschoten, welke ook op hetzelfde oogenblik door het fort werden beantwoord.

Donderdagavond zou er een bokspartij gegeven worden door boksers

van het oorlogsschip maar, gelukkig, werden we van dergelijke barbaarsche vertooning verschoond door het vertrek van het schip op Donderdagmorgen.

Ambtsjubilé.

Donderdag 1 September zal de Heer A. E. GOILO den dag herdenken, dat hij 30 jaar geleden aan het Onderwijs verbonden werd, eerst aan het Bijzonder en later terverbetering van zijn finantiëele positie aan het Openbaar. De Heer GOILO is nu reeds 11 jaar met vrucht werkzaam op Aruba en mag zich in de algemeene achting van Superieuren, Ouders en kinderen verheugen, omdat hij een goed en plichtgetrouw onderwijzer is. Wij wenschen ZEd. kracht en moed toe om vol te houden tot zijn gouden jubile, om daarna een wel verdiende rust te genieten.

Om het Kampioenschap.

De match van Zaterdag tusschen *Les Etrangers* en *Jong Holland I* bracht de overwinning aan *Les Etrangers* met 2—0. Maar *Jong Holland I* heeft zich tegenover de groote en sterke vreemdelingen kranig en dapper gedragen en kwam met eere uit het strijdperk.

Zondag streden *Juliana en Volharding*. *Juliana* won met 1—0, waaruit blijkt, dat ook *Volharding* zijn best deed en zich zelf overtrof.

Volgen nu nog de eindwedstrijden tusschen de overwinnende elftallen om het Kampioenschap van Curaçao.

Een schip in beslag genomen.

Einde Juli is in de haven van Swansea beslag gelegd op het stoomschip „Harrier", een vroegeren Engelschen kanonneerboot, dat, geladen met wapenen voor een revolutie in Venezuela, op het punt stond van te vertrekken.

Naar de procureur-generaal in zijn arrest mededeelde, waren twee Venezuelaansche generaals in Europa om een revolutie in hun land te organiseeren. Zij waren ook bezig de „Harrier" aan te koopen en een van de generaals, Carabona, had dit openlijk erkend.

De inbeslagneming geschiedde krachtens de Foreign enlistment act.

Danspartijen.

Voorverleden week werd de Algemeene Politiekeur op het dansen, gelukkig, met algemeene stemmen door den Kol. Raad goedgekeurd.

Voortaan is het dus verboden zonder kennisgeving aan het Hoofd van politie of aan een door dezen aangewezen ambtenaar uiterlijk twee uren voor den aanvang:

1° eene niet openbare of niet voor het publiek toegankelijke danspartij te houden, waartoe bezoekers tegen eenigerlei vergoeding toegelaten worden;

2° aan twee of meer personen, die niet hetzelfde huis bewonen, gezamelijk eene danspartij te houden.

Het is verboden zonder vergunning van of namens het Hoofd van politie, personen beneden den leeftijd van vijftien jaren toe te laten tot eene danspartij met inachtneming van art. 27 of van artikel 30*a* gehouden.

Hij die met inachtneming van art. 27 of van artikel 30*a* eene danspartij houdt, is verplicht te zorgen, dat niet zonder de in het vorige lid bedoelde vergunning personen beneden den leeftijd van vijftien jaren daartoe toegelaten worden.

Het is verboden eene danspartij tot het houden waarvan ingevolge deze keur eene vergunning of kennisgeving noodig is na des nachts drie uur te laten voortduren of na bedoeld uur daaraan deel te nemen.

Bij ongeregeldheden, wanordelijkheden, rumoer of burengerucht zijn de houders van eene danspartij, waarvoor ingevolge deze keur eene vergunning of kennisgeving noodig is, op de eerste vordering van ambtenaren met het opsporen van overtredingen dezer keur belast, verplicht de danspartij te staken en zijn de deelnemers daaraan verplicht uiteen te gaan.

Op de eerste vordering van ambtenaren met het opsporen van overtredingen dezer keur belast, zijn de houders van eene in strijd met deze keur gehouden danspartij verplicht die te staken en de deelnemers daaraan verplicht uiteen te gaan.

Het is verboden eene danspartij, waarvoor ingevolge dezer keur eene vergunning of kennisgeving noodig is te houden, indien geen week verloopen is sedert door denzelfden persoon, of geen dertig dagen verloopen zijn sedert in hetzelfde gebouw een zoodanige danspartij gehouden is, of nog geen drie jaren verloopen zijn sedert een veroordeeling van den persoon, die de danspartij houdt, wegens een der in de artikelen 27 en 30*a-b* omschreven feiten onherroepelijk is geworden.

Hoe noodig deze laatse aanvulling der Politiekeur is, blijkt wel hieruit, dat binnen den tijd van een enkele maand 98 danspartijen gehouden werden, 16 door een zelfden persoon, dat is dus om den anderen dag.

Hopen we dat door dezen keur de danswoede een weinig meer worde te keer gegaan en meer het karakter aanneme van gepast vermaak in plaats van ongetemden hartstocht.

PROGRAMMA

VAN HET VOLKSFEEST

door het Gouvernement van Curaçao te geven ter gelegenheid van den verjaardag van

H. M. De Koningin

31 Augustus 1921.

Eerste Gedeelte.

Des Voormiddags van 9.30—12 uur.

Voor het Gouvernementshnis:

Boegsprietloopen 10 prijzen van f 1.—

Zwemwedstrijd over de haven en terug in ploegen van 5 man, eerstaankomende iedere ploeg f 3.—, tweede iedere ploeg f 2.—

Mastklimmen 10 prijzen van f 1.—

Wedstrijd voor pontjes van de brug tot het Waaigaat en terug; 3 tegelijk starten, eerste prijs f 4.—

Roeiwedstrijd voor kano's á 2 man rond de boei en terug tot de brug, eerste prijs f 10.—, 2e. prijs f 5.—, 3e. prijs f 3.— (per kano).

Gedurende dit nummer zal het muziekgezelschap van de weesjongens van Sta. Rosa in de kiosk vóór het Gouvernementshuis een uitvoering geven.

Tweede Gedeelte.

Des Namiddags van 3.30—4.30 uur

Otrabanda:

Wedstrijd met hindernissen:

ten eerste zakloopen, ten tweede kruipen door tou, ten derde kruipen onder zeil, ten vierde klimmen over schutting, 4 man tegelijk starten, eerstaankomende f 2.50, tweede f 1.—

Touwtrekken in ploegen van hoogstens 5 man ter weerszijden. f 1.— per man van de winnende ploeg.

Van 4.45—6.30 Namiddags.

Eindwedstrijd Kampioenschap „Voetbal Curaçao" te houden op voetbalterrein Mundo Nobo.

Muziekuitvoering van de Militaire kapel in het paviljoen Overzijde en gedurende den voetbalwedstrijd op Mundo Nobo.

Derde Gedeelte.

Des avonds van 7.30—9.

Bioscoopvoorstelling aan den Waterkant, Overzijde.

Muziekuitvoering door de weesjongens van Sta. Rosa in het paviljoen, Overzijde.

Om 9 uur.

Vuurwerk.

Muziek Militaire kapel.

De Feestcommissie,

J. P. KRUSEMAN,
Voorzitter.

J. HAAYEN.
Secretaris.

N. B. De Feestcommissie noodigt alle stadgenooten uit, door het uitsteken van vlaggen en deelnemen aan de wedstrijden de feestvreugde dien dag te verhoogen.

Officieele Berichten.

Aan den opzichter bij den vuurtoren te N. W. punt van Aruba, Johan A. de Veer. is 14 dagen verlof verleend tot herstel van gezondheid en is de 1e kommies 2e klasse der belastingen aldaar, F. H. van Dinther met zijn werkzaamheden belast.

De Gouvernements-geneeskundige L. C. J. Nunes is in activiteit hersteld.

De Gouvernements-geneeskundigen C. J. Polak en M. S. Polak zijn respectievelijk van St. Martin naar Saba en van Saba naar Bonaire overgeplaatst.

Aan de kweekelinge op Saba, Mej. Annie L. Simmons, is 14 dagen verlof verleend tot herstel van gezondheid.

Aan Mej. Annie Scholtens, onderwijzeres alhier, is 14 dagen verlof verleend tot herstel van gezondheid.

Aan Mej. Bertilde Carty, werkzaam in stroohoedenvlechtnijverheid op Saba, is 14 dagen verlof verleend tot herstel van gezondheid.

Van den Vice-Consul der Nederlanden te Cartagena is het volgende bericht aan zeevarenden ontvangen:

"Baai van Cartagena"
Vuurtoren van Bocachica.
De plaats is de volgende:
Noorder Breedte 10°, 19', 18"
Wester Lengte 75°, 34', 38"
Hoogte 75 voet
Draagt 14 mijlen
Karakter van het licht

elke 7 seconden een schittering van 2 seconden, daarna duister 5 seconden.

Aanmerkingen:

tusschen de peilingen N 48°, W en N 62 W, rood licht toonende, welk licht de ondiepte van Salmedina bestrijkt.

Archipel van San Andres en Providencia.

Het licht van de vuurtoren van Johnny Cay, zijnde een flikkerlicht, werkt.

Puerto Colombia
Vuurtoren van Puerto Belillo.

Het vast licht van dezen vuurtoren gelegen in de onmiddelijke nabijheid van Puerto Columbia is veranderd in een fiikkerlicht.

Posterijen.

Onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

J. M. Gomez, Roberta Oonzalez Tinoco, Amanda Chittitie, Eernardo Wever, Luis Martis, Josefa Morales, Francisco Fermin. Henriquez (Casa Azul), Maria Curiel, Luisita Croes, Albertina Salomon, Johan Maduro, J. A. Pereira, Bonifacio Martijn, A. Andreas Jr., Rosalinda lause de Sivoloin, Elizabeth Sillie, International Resident Buyer, A. Levrock, Josefa A. Pereira de Galabis, Johanna Kras, R. Contincho, Cornelia Esneiro, J. Beeker, Hulianita Brenken, Serhal Kalil, Rosaria Daal, Lourens de Kies, Petronilia Helder, Dolores de Yepes (2) Adstorn, Anita Maduro, Julita Reina, Virgilia Marier, Q. Sivoli, Lisena Wembar, Hipolito Concepcion, Adriaan Wever (2), Frans Willem Vrij.

Eindelijk.

Van particuliere zijde vernemen we, dat er eindelijk een Inspecteur van Politie zal uitkomen om onzen volijverigen Heer Commissaris te helpen. De nieuw benoemde is een zekere Heer ELHORST, die met Gouverneur BRANTJES de reis zal maken naar Curaçao.

Die nieuwe Inspecteur zal hartelijk welkom zijn. Commissaris APPEL zit al jaren lang te wachten op zijn komst.

Audiëntie.

Op Koninginnedag geeft Z. Exc. Gouverneur Mr. J. B. GORSIRA om 10 ure des morgens audiëntie ten Gouvernementshuize.

In de kist.

De Duitsche bladen maken melding van een tragi-komische navolging van het door Hugo de Groot gegeven voorbeeld om in een kist te reizen. Er waren n. l. twee broers, Max en Paul Arndt, waarvan eerstgenoemde zich met inbrekerswerktuigen en eenig voedsel in een koffer liet sluiten, die Paul naar Spandau zou sturen, waar hij het onder een valschen naam weer in ontvangst zou nemen. In den bagagewagen zou Max dan te voorschijn komen, den inhoud van andere koffers in den zijnen laden en aan één tusschenstationnetje ongemerkt den trein verlaten.

Het plan was in bijzonderheden uitgewerkt, maar mislukte, omdat Max geen kans zag zijn schuilplaats van binnen uit open te maken. Bovendien had zijn broer vergeten zijn gevangenis als ijlgoed te doen inschrijven, zoodat de aspirant-roover — wiens inbrekerswerktuigen blijkbaar niet geschikt waren om hem bij het uitbreken behulpzaam te zijn — van Woensdag tot Zondag in zijn koffer moest blijven. Tenslotte werd hij verlost, omdat het personeel in de goederenloods te Spandau argwaan kreeg.

Bij de behandeling voor het gerecht, zeiden de broers dat zij een „artisten—truc" hadden willen probeeren, doch dat baatte niet. Wegens dit en andere misdrijven werd Max Arnd tot een jaar en een week en Paul tot een jaar en een maand gevangenisstraf veroordeeld,

Nederland.

Reconstructie van het kabinet.

De koningin heeft thans bij Kon. besluit van 27 Juli:

1o. met ingang van heden, op hun verzoek, eervol ontslag verleend aan den heer mr. S. de Vries Czn. als minister van Financiën, en aan den eervol ontslagen luitenant-generaal W. F. Pop als minister van Oorlog, tevens met eervolle ontheffing van de opdracht van het beheer ad interim van het departement van Marine, beiden met dankbetuiging voor de vele en gewichtige diensten, door hen aan de koningin en aan den lande bewezen;

2o. benoemd:

a. tot minister van Financiën jhr. mr. D. J. de Geer, burgemeester van Arnhem, en

b. tot minister van Oorlog, met opdracht tevens van het beheer ad interim van het departement van Marine, J. J. C. van Dijk, directeur van de Topografische Inrichting aan het departement van Oorlog.

De nieuwe Regeering.

De oplossing der huidige Regeeringscrisis, die precies 6 weken heeft geduurd, zal niet zonder voldoening in den lande worden ontvangen, want de reorganisatie, welke het kabinet heeft ondergaan, heeft ongetwijfeld de positie van de Regeering niet onaanzienlijk versterkt.

Vooral hebben wij hier op het oog de wisseling der portefeuille van financiën.

Wiliicht nog meer dan bij het defensiewezen was hier de zwakke plek der Regeering, zooals in de laatste tijden maar al te dikwijls gebleken is.

Mr. de Vries was ongetwijfeld een zeer begaafd man, een goed spreker en handig debater, maar een financieele kracht was hij zeker niet.

Aan een ander departement zou hij ongetwijfeld geschitterd hebben, maar aan financiën bleek hij niet op zijn plaats. Hij was, wat men ook zijn voorganger Dh. Treub verweten heeft, een man van de invallende gedachte en al kan men hem deswege bij zulke sterk wisselende factoren op financieel gebied, welke wij de laatste jaren hebben aanschouwd, niet geheel en al van onbekwaamheid beschuldigen, de sterke man dien wij in deze tijden voor het beheer van 's lands financiën noodig hadden, was Mr. de Vries allerminst.

Daarvoor beschikte hij op financieel gebied over te weinig doorzicht, over te weinig initiatief.

Niet te verwonderen was het dan ook, dat, ofschoon hij niet direct in de Ministercrisis was betrokken, bij de reconstructie van het kabinet op zijn heengaan algemeen werd aangedrongen.

Was zijn heengaan op zich zelf reeds een winst voor het kabinet, dubbele winst is het, nu hij wordt vervangen door een zoo uitstekend financier als Mr. de Geer ongetwijfeld is. De heer de Geer is in financieele kringen geen onbekende. Wanneer hij over financiëele onderwerpen in de Kamer sprak — en dit was bijna altijd — had hij steeds de grootste aandacht, want men wist bij voorbaat, dat wat hij te zeggen had in hooge mate belangrijk was en niemand zal dan ook durven ontkennen, dat hij behoort tot de beste financiëele specialiteiten van ons land.

Zoo iemand, dan is hij in staat een krachtig financiëel beleid te voeren, waardoor ons land uit de financiëele impasse kan geraken, waarin het is gekomen.

Een gemakkelijke taak wacht hem ongetwijfeld niet, want zijn de loopende geruchten waar, dan zou de komende begrooting sluiten met een tekort van niet minder dan ruim 150 millioen.

In hooge mate is hét dus te waardeeren dat in deze omstandigheden de heer de Geer bereid gevonden is de portefeuille van financiën te aanvaarden.

Reeds in 1918 was hij aangezocht maar bedankte toen wegens gezondheidsredenen. Dat hij thans zich beschikbaar stelt, na ongeveer een jaar de mooie functie van burgemeester van Arnhem te hebben bekleed, zegt duidelijk genoeg, welk een offer de heer de Geer aan 's lands belang brengt.

Dat ook Minister Pop heen zou gaan lag natuurlijk voor de hand, al zien wij hem minder gaarne vertrekken dan zijn collega van financiën.

Ook hij was niet wat men noemt een sterke figuur, maar hij was toch een bekwaam en zeer gezien stafofficier, die er niet tegen opzag om de militaire lasten zooveel mogelijk te verminderen.

Dat hij die zooveel vertrouwen bezat in het leger in die iaak niet slaagde, dank zij de tegenwerking van de ultramilitairisten en anti-militairisten stemt ons niet erg hoopvol voor zijn opvolger.

De heer van Dijk, de nieuwe Minister van Oorlog, is op politiek-militair gebied een homo novus. Wij weten alleen dat hij behoort tot de anti-revolutionaire partij, die Minister Pop liet vallen, wijl hij niet militaristisch genoeg was, terwijl hij voorzitter is van de Chr. Officieren Vereeniging, die steeds voor een versterking van het leger geijverd heeft.

We gelooven echter niet, dat deze twee aanbevelingen ons al te zeer behoeven te verontrusten.

Natuurlijk heeft de Regeering zich gewacht voor een herhaling der fout, welke zij in 1918 heeft gemaakt, toen zij optrad zonder een vast omlijnd financiëel en militair program.

De langdurige crisis wijst er voldoende op, dat thans op beide punten een program is vastgesteld, dat niet alleen in de Regeering maar ook in de Kamer op een meerderheid zal kunnen rekenen.

Zeer waarschijnlijk zullen daarbij door alle partijen offers zijn gebracht, maar dit is nu eenmaal noodzakelijk daar geen enkele partij over de meerderheid beschikt en in deze omstandigheden alleen een politiek van compromissen mogelijk is.

Dat de Minister van Koloniën in het nieuwe kabinet overgaat is voor vele misschien nog een teleurstelling.

In het parlement heeft Minister de Graaff zich nimmer als een krachtfg bewindsman doen kennen en dat hij nog steeds geen einde heeft kunnen maken aan het onrecht waaronder de katholieken in Indië nog altijd gebukt gaan, heeft het vertrouwen in hem nu juist niet verhoogd.

Wij erkennen echter, dat het niet gemakkelijk is voor dezen post een andere functionaris te vinden, die beter geschikt zou zijn.

Dat de overige Ministers in het nieuwe kabinet overgaan sprak van zelf, ze waren daar allen zonder uitzondering volkomen op hun plaats.

Over 't geheel kan ons volk met het nieuwe kabinet worden geluk gewenscht.

De reconstructie van het kabinet is ongetwijfeld een belangrijke verbetering en met vertrouwen zien we het program der nieuwe Regeering-Ruys de Beerenbrouck tegemoet.

Rbde.

BUITENLAND.

De berichten welke ons in de laatste dagen uit Rusland bereiken zijn inderdaad van ontzettenden aard.

Olangs hebben wij reeds in het kort melding gemaakt van den verschrikkelijken hongersnood, welke het land teisterde, gepaard gaande met een zich snel uitbreidende cholera en typhus en de berichten, die nadien nog voortdurend binnenkomen, veroorloven ons wel om te spreken van een wereldramp.

Het schijnt alsof de ramp die thans Rusland bedreigt een omvang heeft, waardoor de toch reeds zoo zwaar geteisterde bevolking gedoemd is, geheel van den aardbodem te verdwijnen.

Het is de Russische Bolsjewistische pers zelf, die ons kolommen vol van de verschrikkingen verteld, zoodat de zaken zeker niet grauwer worden voorgesteld dan ze in werkelijkheid zijn. Deze nieuwe ramp kan natuurlijk niet direct op rekening van het Sovjetregiem geschreven worden, want op de allereerste plaats is de ontzettende hongersnood een natuurramp die de boerenbevolking van Rusland geteisterd heeft. Maar van den anderen kant wordt toch ook door tal van berichten bevestigd, dat het Bolsjewistische wanbeheer de ramp ontzettend vererged heeft, doordat er geen contrôle is geweest om met de beschikbare voorraden zoo lang mogelijk toe te komen en doordat een afdoende organisatie ontbroken heeft, om tijdig transportmiddelen voedings- en geneesmiddelen naar de bedreigde streken te zenden.

Het ontzaggelijke groote roode leger heeft het platteland leeggeplunderd terwijl de millioenen waaraan nu zoozeer gebrek is, over de geheele wereld zijn weggesmeten voor Communistische propaganda.

Wellicht is de waanzin der Communistische ideeën nooit ontzettender gedemonstreerd kunnen worden dan thans op dit oogenblik in Rusland geschiedt.

Volgens officiëele Russische mededeelingen strekt het gebied waar de hongersnood heerscht, zich uit ten Z. en O. van een lijn, welke loopt over Rostof—Woronesj, Rjazan, Wiatka, Perm en Sjadinks, terwijl ten Z. en W. de lijn Koersk, Moskou, Nowgorod—Luga—Cykof de stand van den oogst veel beter is. Ongelukkigerwijze is dit gebied niet zoo productief als de rijke zwarte aarde, waar de oogst is mislukt.

In het Z.-O. der Oekraine is de oogst beter dan gewoonlijk. Aan den rechteroever van den Dnjeper is de oogst middelmatig en op sommige punten slecht, daarentegen is in de Krim de oogst weer goed.

De mogelijkheid zou dan ook niet uitgesloten zijn geweest, dat de Russen de geteisterde districten zelf te hulp gekomen waren, indien het echter niet aan de noodige transportmiddelen ontbroken had.

Inplaats echter met krachtige hand aan den economischen wederopbouw van het land te beginnen, zooals ook in andere landen na den oorlog is geschied, zijn de Sovjet bestuurders voortdurend in beslag genomen door een internationale propaganda-politiek waardoor in het binnenland een economischen chaos is ontstaan, waarbij men thans machteloos is tegen het dreigende gevaar.

Dit economische wanbeheer heeft zich reeds in normale tijden ernstig gewroken. Volgens de officiëele statistieken bedroeg Sovjet Rusland op 31 Dec. 138 millioen inwoners, of 12 millioen minder sinds de Bolsjewistische revolutie.

Het aantal inwoners van Moskou was op dien datum ruim 1 millioen. tegen 2½ millioen in 1918.

Thans worden opnieuw 25 millioen menschen met den dood bedreigd. Inderdaad ontstellende cijfers.

De communistische bladen in binnenen buitenland trachten natuurlijk het Sovjetregiem weer schoon te wasschen en betoogen dat de reactie in het buitenland en de revolutionaire bewegingen in Rusland zelf de Russische Regeering verhinderd heeft het verkeerswezen behoorlijk te reorganiseeren en voldoende reserve voorraden te vormen om de staathuishouding weer op te bouwen.

Een blik naar de andere landen in Europa doet onmiddellijk het ongerijmde van deze bewering inzien.

Duitschland heeft duizenden en duizenden locomotieven uit moeten leveren, bijna zijn geheele kolenproductie af moeten staan, voortdurend met communistische troebelen te kampen gehad en voorziet thans niet alleen zich zelf maar bijna geheel Europa van allerlei artikelen.

Hongarije is leeggeplunderd door de Roemenen, bezit niet anders dan oude en slechte locomotieven en spoorwegmateriaal, leeft zonder kolen en zonder ijzer, is ⅔ van zijn land kwijt en zit met duizenden overtollige ambtenaren, is door een 133 dagen lange communistische revolutie ontzaggelijk geteisterd en toch is er op dit oogenblik weer een zekere mate van welvaart.

In Rusland daarentegen heeft men voldoende kolen, rijke erts- en ijzermijnen, groote fabrieken, maar de arbeiders daar hebben niet gewerkt.

Indien Rusland geen binnenlandsche onlusten had gehad tengevolge van het optreden der contra-revolutionairen, zouden dan de arbeiders in de fabrieken harder hebben gewerkt? Zouden de boeren dan hun passieven tegenstand tegen het communistisch bewind niet evengoed hebben gevoerd? De Bolsjewistische politiek, aldus Lenin op het laatste congres, heeft de grondslagen van het landbouwbedrijf ondermijnd. Bij decreet werd bepaald, dat de boer zijn geheele oogst aan den Staat moest afleveren, waarvoor hij dan een hoop papieren roebels kreeg, die niets waard zijn en waarvoor hij in het buitenland niets kon koopen, geen landbouwwerktuigen, geen vee, geen mest, geen zaad.

Was het wonder dat de boer daar feestelijk voor bedankte en het vertikte van den vroegen morgen tot den laten avond op zijn land te gaan werken.

De groote fout van het bolsjewisme is geweest, dat het het belang van den boer bij de verhooging van de landbouwproductie doodde en daarom is het bolsjewistisch regiem wel degelijk de hoofdschuld van de ontzettende ramp welke Rusland bedreigt en het volk bij duizenden doet wegsterven.

Arm Rusland dat op zulk een ontzettende wijze Europa leeren moest de misdadige theorie van het communisme.

De Valera is vergezeld van zijn vijf collega's, Arthur Griffith, Delmond, Fitzgerald, Erskine, Children en Berton, benevens den burgemeester van Dublin, naar Dublin teruggekeerd.

Bij zijn vertrek uit Londen had zich een groot aantal Ieren op het perron verzameld, die hem een vaarwel toeriepen. Toen De Valera in den wagon stapte, richtte hij in het Iersch eenige woorden tot de aanwezigen. Daarop zeide hij in het Engelsch:

„Mijne vrienden, ik dank u voor uwe komst. Overal, waar wij gaan, en ik ben geheel Amerika doorgetrokken, ontmoeten wij dezelfde geestdrift voor onze zaak. Alleen een rechtvaardige zaak kan zulk een geestdrift wekken. Wij zijn volkomen zeker, dat onze zaak ten slotte zal zegevieren, het moge dan nog eenigen tijd duren."

Aan een vertegenwoordiger van de pers zeide hij: „Natuurlijk kan ik op dit oogenblik niets zeggen omtrent hetgeen in Downing Street is voorgevallen. Ik ga met mijn collega's naar mijn volk in Ierland, om daar rustig de hangende kwesties te bespreken. Alleen kan ik dit zeggen: hoewel de onmiddellijke toekomst onzeker is, vertrouwen wij volkomen, dat onze zaak zal slagen. Wat tot nu toe werd gedaan, is niet zonder nut geweest."

O'Brian, de leider van den Ierschen bond voor zelfbestuur te Londen, zeide in een intervieuw met een vertegenwoordiger van de „Evening Standard":

„Ik blijf hier alleen achter, om eventueel als tusschenpersoon op te treden. Wij verwachten niet, dat wij snel zullen opschieten, tenzij waar het betreft de kwesties van ondergeschikten aard. Het kan tien tot veertien dagen duren, voor er eenige vorderingen worden gemaakt, doch inmiddels kan men aannemen, dat de wapenstilstand van onzen kant trouw in acht zal worden genomen."

Deze laatste opmerking van O'Brian toont, dat de onderhandelingen, ofschoon zij nog niet hebben geleid tot een definitieve conferentie, van groot nut zijn geweest, doordat een einde is gemaakt aan het bloedvergieten, en alle berichten van heden bevestigen, dat de Iersche bevolking zich zeer rustig houdt en dat een herhaling van de vroegere excessen zeer onwaarschijnlijk is.

Gemeld wordt, dat een afschrift van de voorstellen der Engelsche regeering door De Valera is verzonden aan den Ulster-premier te Belfast, die aanstonds zijn kabinet hiervan op de hoogte stelde. Tusschen Lloyd George en De Valera is overeengekomen, om de voorstellen voorloopig niet openbaar te maken.

Naar verluidt, heeft generaal Smuts zijn diensten verder beschikbaar gesteld, om op te treden als tusschenpersoon.

Naar verluidt, zullen de voorstellen, welke Lloyd George namens de Britsche regeering onlangs aan De Valera heeft overhandigd, niet openbaar worden gemaakt, vóórdat De Valera ze aan zijn collega's in Dublin heeft voorgelegd. Verwacht wordt, dat de publicatie de echter later zal geschieden.

De verandering in de atmosfeer, welke het gevolg der besprekingen is, kan worden geschat uit de verklaring, welke door De Valera en zijn raadslieden is openbaar gemaakt. Zij wenschen de groote hoffelijkheid en vriendelijkheid te erkennen, waarmede zij in Engeland tijdens hun bezoek zijn ontvangen. Er is niets voorgevallen, wat op een onaangenaam incident geleek. Van de zijde van Lloyd George, de leden van het kabinet en het publiek in het algemeen is al het mogelijke gedaan, gelijk dit geschiedt voor welkome gasten. Zij wenschen, dat dit bekend wordt. Wat ook uit de jongste besprekingen moge voortkomen, deze zijn in hooge mate heilzaam geweest, ze zullen hierop den nadruk leggen bij hun terugkeer in Dublin.

Bij zijn terugkeer uit London is aan De Valera te Dublin een geestdriftige ontvangst bereid. In antwoord op de herhaalde verzoeken der menigte, verscheen De Valera op het bordes van de woning van den burgemeester en hield een korte toesprak. "Wij hebben gedurende de laatste paar jaren", zoo zeide hij, „een prachtige les gehad in Ierland, n. l. dat de natie met daden en niet door praten haar vrijheid zal verwezenlijken. Wanneer wij in de toekomst zullen handelen als tijdens de laatste paar jaar, zullen wij nimmer over vrijheid hebben te praten, want wij zullen haar hebben."

De Londensche ochtendbladen zien den toestand hoopvol in; De Valera's terugkeer naar Dublin schrijven zij toe aan een natuurlijk verlangen om zijn collega's te raadplegen. De „Daily Chronicle" verklaart, dat, indien het Noorden en het Zuiden van Ierland dit verzoeken, de regeering door een verandering van wet op de dominions zoowel aan Noord- als aan Zuid-Ierland een bestuur zal geven op de basis van het Zuid-Afrikaansche. Er is slechts één voorbeeld, zegt het blad, en wel met het oog op de geografische nabijheid van Ierland: er wordt een waarborg geëischt, dat alle militaire instellingen in Ierland rijksinstellingen zijn, ofschoon de politie onder Iersch bestuur komt. De ochtendbladen zeggen tevens, dat het bestand onverbroken is. Ook nog zeide Curzon, dat, indien de onderhandelingen tot een succes leidden, een herfstzitting van het parlement noodzakelijk zou zijn ten einde uitsluitend Iersche aangelegenheden te behandelen. Ook hij was hoopvol gestemd.

Met een zeldzame eenstemmingheid, heeft het Engelsche kabinet na een beraadslaging van twee uren, definitief besloten, de volgende voorstellen tot oplossing der Iersche kwestie ter kennis van De Valera te brengen.

1o. Home Rule voor Zuid-Ierland op den grondslag, waarop de overzeesche Dominions dit genieten.

2o. Waarborgen voor Ulster.

3o, Belangrijke financieele concessies.

4o. Regeling voor de gelijkstelling van de noordelijke en zuidelijke regeeringen.

Lloyd George heeft zich in een persoonlijk onderhoud van die taak gekweten, voodat De Valera naar Ierland kan terugkeeren, om het Britsche aanbod ter beoordeeling aan het Sinn-Fein-parlement voor te leggen.

Een verdere ontwikkeling van den stand van zaken wordt niet zoo spoedig verwacht. De Engelsche avondbladen zijn van meening, dat bovenstaande voorstellen zeer belangrijke politieke en financieele concessies omvatten.

Japan en de conferentie te Washington.

Japan heeft geantwoord aan de Ver. Staten, dat het de uitnoodiging voor de voorgestelde conferentie over de Stille Zuidzee aanneemt, op voorwaarde dat de agenda voor die conferentie zal worden besproken en vastgesteld voordat de conferentie bijeenkomt.

Japan besloot tot de voorwaardelijke aanvaarding, omdat de nota der Ver. Staten, die te Tokio is overhandigd, niet alle vragen behandelt, die door Japan waren gesteld met betrekking tot den omvang der conferentie.

De Temps meld, dat de Amerikaansche zaakgelastigde te Tokio den 23en Juli aan de Japansche regeering de nota heeft overhandigd met nadere inlichtingen over de voorgestelde conferenties. In groote trekken zegt de nota:

1e. De voornaamste vraagstukken van de Ruidzee en het Vere Oosten zullen het eenige onderwerp van bespreking uitmaken.

2. De vraagstukken, welke geregeld zijn in het verdrag van Versailles, en die nopens Sjantoeng en Siberié zullen niet behandeld worden.

3e. Het vraagstuk van het eiland Jap zal geen onderwerp van bespreking uitmaken.

De besprekingen tusshen Washington en Tokio worden thans met goed gevolg voortgezet. Daar deze nota de Japansche regeering eenzigszins gerustgesteld heeft, is zij besloten aan de conferentie nopens de vraagstukken van de Zuidzee deel te nemen.